

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. maj 2023
Kontor: Straffuldbydelseskontoret
Sagsbeh: Julie Biel Iwers
Sagsnr.: 2023-0030-8821
Dok.: 2825227

Besvarelse af spørgsmål nr. 717 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 717 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Nina Lidman

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 717 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af REU alm. del - svar på spm. 524, hvoraf det fremgår, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fremhævet, at en sammenlignende analyse af medlemsstaternes lovgivninger og international ret viser en klar støtte til eksistensen af en særlig prøvelsesmekanisme, hvorefter prøvelse skal ske senest efter 25 år og med adgang til efterfølgende periodisk prøvelse, jf. Domstolens dom af 9. juli 2013 i sagen Vinter m.fl. mod Storbritannien, præmis 120, Domstolens dom af 13. november 2014 i sagen Bodein mod Frankrig, præmis 61, og Domstolens dom af 26. april 2016 i sagen Murray mod Holland, præmis 99, redegøre for, om regeringen vil støtte et forslag fra Dansk Folkeparti om, at bandemedlemmer idømt livsvarigt fængsel efter straffelovens §§ 81 a og b tidligst skal kunne søge prøveløsladelse efter 25 års afsoning, eller vil regeringen ikke udtømme råderummet inden for menneskerettighederne i kampen mod banderne?”

Svar:

1. Der skal ikke herske tvivl om, at bekæmpelse af bandekriminalitet er en helt central prioritet for regeringen. Når det kommer til kampen mod de kriminelle grupperinger, skal vi bruge alle de redskaber, vi har til rådighed, ligesom vi skal se på, om myndighederne har brug for yderligere redskaber. Det er også baggrunden for, at regeringen vil forhandle en ny bandepakke med Folketingets partier.

2. Fængsel på livstid er en tidsbegrænset straf. Det følger af straffelovens § 41, stk. 1, at personer, der er idømt fængsel på livstid, tidligst kan prøveløslades, når den dømte har afsonet 12 års fængsel. Afgørelse herom træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. løsladelsesbekendtgørelsens § 28, stk. 1.

I hver enkelt sag vurderer kriminalforsorgen, om betingelserne for prøveløsladelse er opfyldt. Løsladelse på prøve forudsætter efter straffelovens § 41, stk. 2, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes.

For en nærmere redegørelse for reglerne om prøveløsladelse af livstidsdømte henvises til Justitsministeriets besvarelse af 27. april 2023 af spørgsmål nr. 524 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

3. Muligheden for prøveløsladelse af livstidsdømte blev indsat ved lov nr. 433 af 31. maj 2000. Hidtil havde løsladelse fra livstidsstraf alene været muligt ved benådning, jf. grundlovens § 24.

Straffelovrådet behandlede spørgsmålet om prøveløsladelse af livstidsdømte i betænkning nr. 1099/1987, og der var enighed om, at løsladelse fra livstidsstraf burde kunne ske ved prøveløsladelse efter forløbet af en mindstetid. Der var imidlertid ikke enighed om, hvilken mindstetid, der skulle gælde.

Spørgsmålet om prøveløsladelse af livstidsdømte blev behandlet igen i Straffelovrådets betænkning nr. 1355/1998, hvor der fortsat var enighed om, at der burde indføres adgang til at løslade livstidsdømte ved prøveløsladelse efter forløbet af en mindstetid. I forhold til mindstetiden tog Straffelovrådet udgangspunkt i den gældende praksis, hvorefter spørgsmålet om benådning af livstidsdømte typisk blev taget op til overvejelse efter omkring 12 års frihedsberøvelse. Denne praksis var i overensstemmelse med en indstilling fra Den Nordiske Strafferetskomité, som i en betænkning af 25. april 1969 om prøveløsladelse anførte, at spørgsmålet om løsladelse eller fortsat prøveløsladelse burde tages op til overvejelse senest efter 10-12 års forløb og i øvrigt med regelmæssige mellemrum. Det følger endvidere af betænkningen, at rådet lagde vægt på, at personer, der var idømt lovens strengeste tidsbestemte straf af fængsel i 16 år, efter dagældende praksis normalt blev prøveløsladt efter at have udstået knap 11 år af straffen. På dette grundlag fandt Straffelovrådet således, at pligten til at træffe afgørelse om løsladelsesspørgsmålet burde indtræde efter 12 års afsoning, og det blev herefter fastsat i straffelovens § 41, stk. 1.

Jeg synes, at der med de gældende regler er fundet en god balance.